

Ondersteuning Oost-Vlaanderen

Alles wat je wil weten over de ondersteuning in het gewoon katholiek
onderwijs in Oost-Vlaanderen

Inhoud

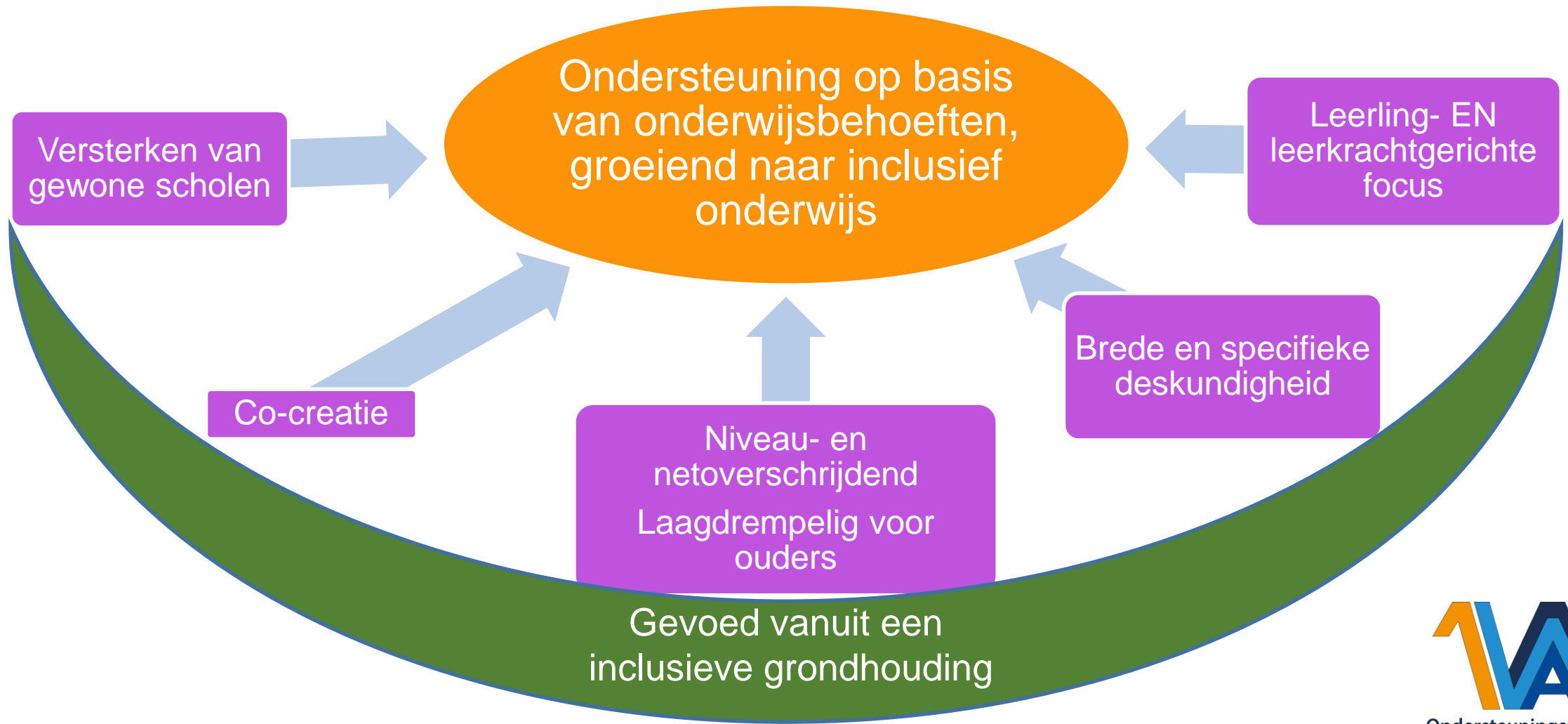
- 1. Opdracht vanuit de overheid**
- 2. Structuur Ondersteuning Oost-Vlaanderen**
- 3. Traject vraag naar aanbod**
- 4. Praktische afspraken tussen scholen & ONW & ondersteuning type 2, 4, 6, 7**
- 5. Opdracht ondersteuner**
- 6. Verwachtingen verschillende partners**
- 7. Professionalisering**
- 8. Feedback**
- 9. Nieuwe acties in de werking van het WAN-team (2019-2020)**

Opdracht vanuit de overheid

Gewone- en buitengewone scholen brengen op gelijkwaardige basis en in co-creatie de deskundigheid samen om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (fase 2, 3 van het zorgcontinuüm) en de leraren (teams) die met deze leerlingen werken, te ondersteunen.

= onze visie en missie

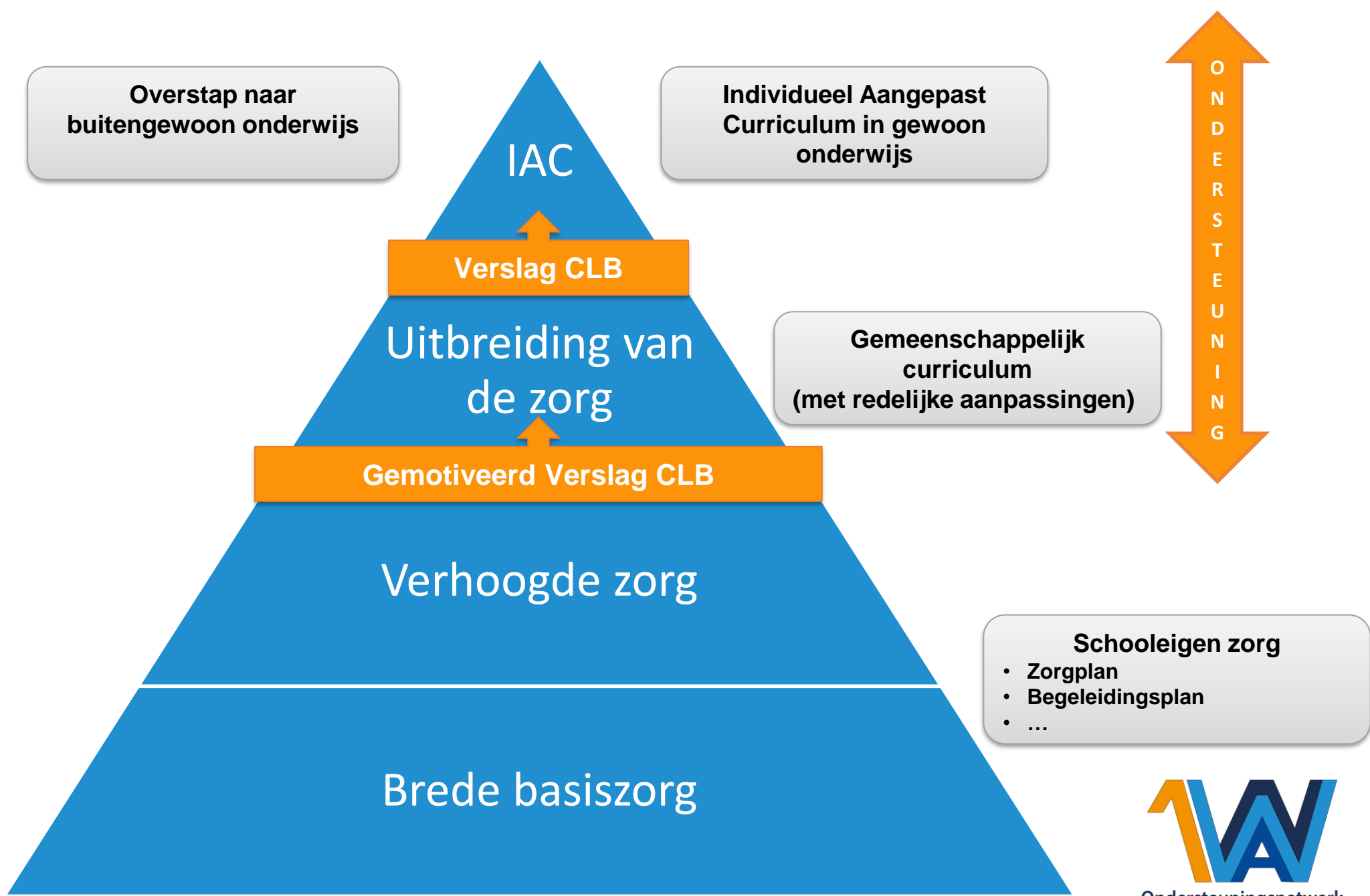
Krachtlijnen

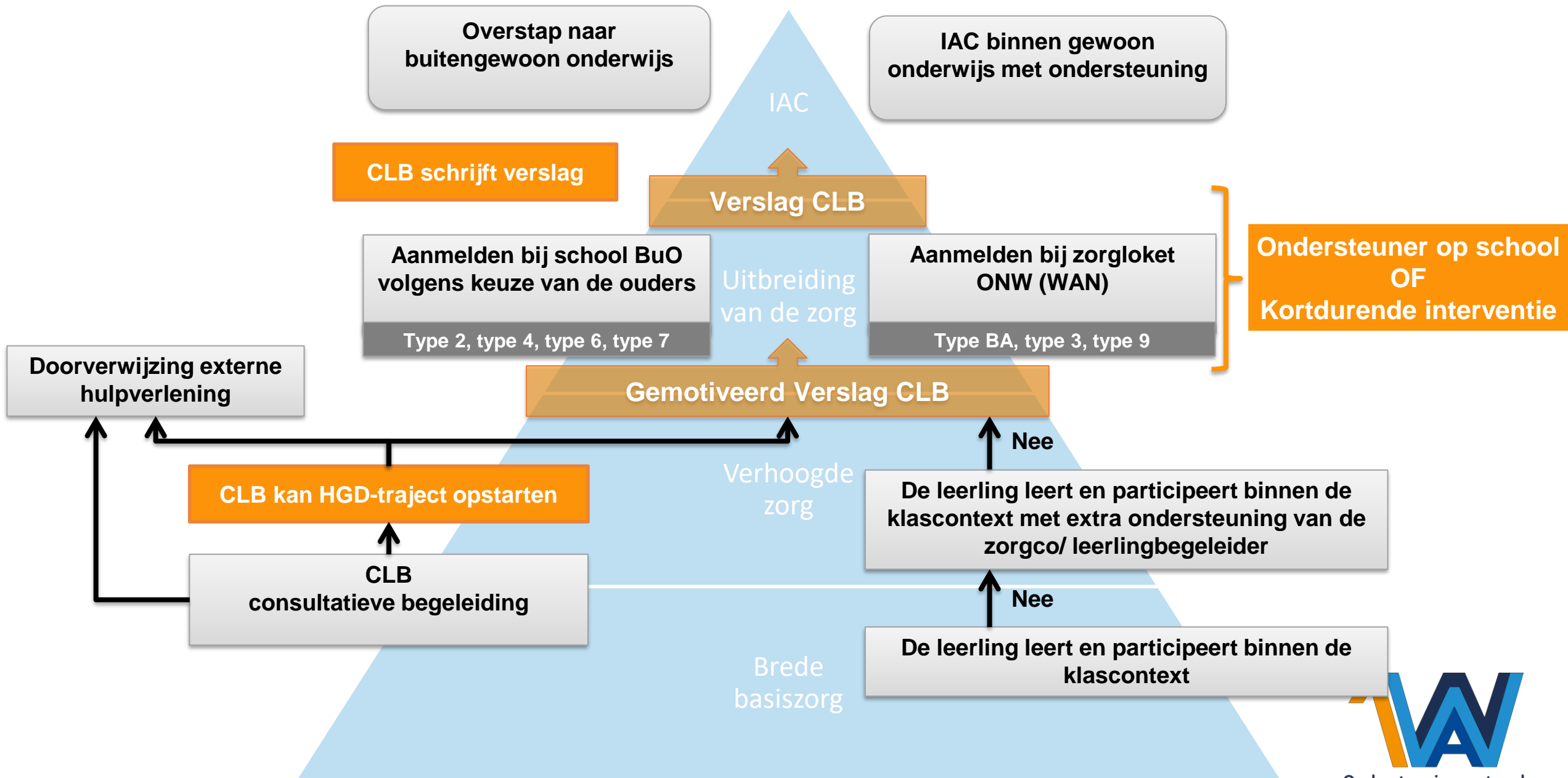

Co-creatie

OLDERS
PB CLB REVA SCHOOL THUISBEGELEIDING ONDERSTEUNERS
TEAM

Structuur

Ondersteunings-
netwerken
(ONW)

- **Voor type basisaanbod (BA), type 3, type 9**
- School werkt samen met 1 ONW

Ondersteuning
Buitengewoon
Onderwijs
Type 2, 4, 6, 7

- **Voor type 2, type 4, type 6, type 7**
- School en ouders bepalen zelf vanuit welke BuO-school ondersteuning moet komen

Ondersteuningsnetwerken

Oudenaarde – Zottegem – Geraardsbergen

Deinze – Meetjesland

Ondersteuningsnetwerk
Wetteren - Aalst - Ninove

Wetteren – Aalst – Ninove

Groot Gent

Waas & Dender

Ondersteuningsnetwerk
Wetteren - Aalst - Ninove

Ondersteuning BuO T2, T4, T6, T7

Type 2

Mieke.meire@bulosj.be

Inclusie1@rozemarijn.org

Sofie.pringles@devinderij.be

Type 4

Info@enter4.be

ENTER4
Samen deuren openen

Type 6

Spermalie (De Kade), Centrum Ganspoel, KI Woluwe

Type 7

Sint-Lievenspoort, Sint-Gregorius

Ondersteuningsnetwerk
Wetteren - Aalst - Ninove

Ondersteuning BuO T2, T4, T6, T7

- Open end-financiering
- Leerlingen invoeren in leerlingenadministratie
 - werkwijze: zie [nieuwsbrief 169 van 22 augustus 2019](#) en [nieuwsbrief 173 van 19 september 2019](#)

“Scholen voor gewoon onderwijs moeten via Discimus per leerling type 2, 4, 6 en 7 die nood heeft aan ondersteuning, aan AgODi meedelen welke buitengewone school met vereiste expertise de ondersteuning voor het betrokken schooljaar voor die leerling opneemt. Concreet duidt de school voor gewoon onderwijs dat aan in het schooladministratiepakket dat daarvoor recent werd aangepast.”

Ondersteuning BuO T2, T4, T6, T7

Type 2

Kinderen en jongeren met een
Matige of ernstige mentale beperking

Zie bijgevoegde folder

Type 4

Kinderen en jongeren met een
motorische beperking

✉ info@enter4.be
☎ 0470 30 50 17
🌐 www.enter4.be

BuBaO Ten Dries (27151)
BuSO Ten Dries (28332)
BuBaO Sint-Lodewijk (26989)
BuSO Sint-Lodewijk (28233)
BuBaO Sint-Gregorius (27003)
BuSO Sint-Gregorius (28241)

Type 6

Kinderen en jongeren met een
visuele beperking

**Regionale verdeling over de
ondersteuningsteams van:**

Spermalie (De Kade)
✉ ondersteuningsteam.type6@de-kade.be
☎ 0470 36 11 14 (basis - 26311)
☎ 0475 69 18 49 (secundair - 129957)

Centrum Ganspoel
(basis onderwijs- 25941)
✉ coördinatie@otganspoel.be
☎ 0499 93 58 53

KI Woluwe, afdeling Ganspoel
(secundair onderwijs, 137431)
✉ ondersteuningtype6@kiwoluwe.be
☎ 0474 74 47 81

Type 7

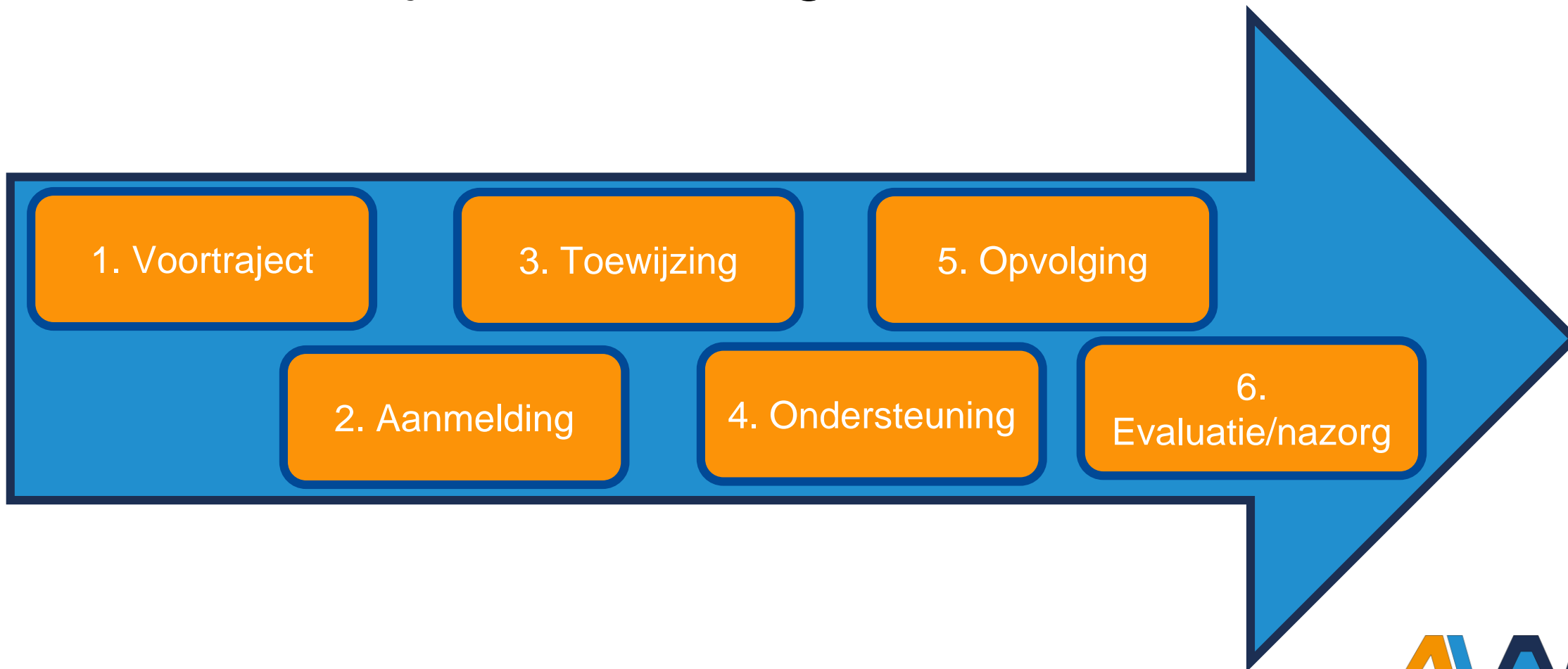

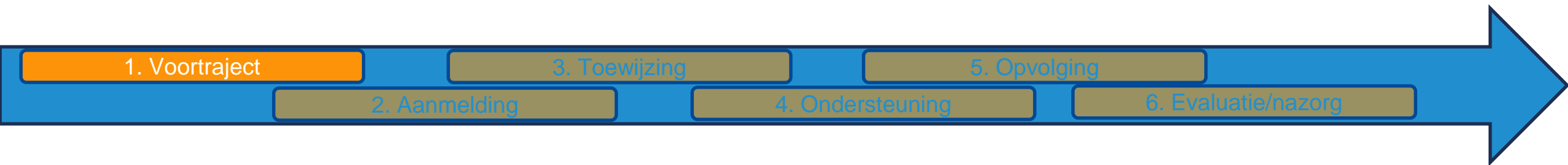
Kinderen en jongeren met een
auditive beperking
of
spraak- en/of taalontwikkelingsstoornis

✉ Basis: type7@sintlievenspoort.expert
☎ 09/268 26 55
BuBaO Sint-Lievenspoort (26864)

✉ Secundair: type7@sintgregorius.be
☎ 09 210 01 52
BuSO Sint-Gregorius (28241)

Traject van vraag naar aanbod

- ❖ Voortraject = start van een zorgvraag voor een leerling (school)
- ❖ CLB kan een HGD-traject opstarten
- ❖ HGD-traject kan resulteren in
 - Suggesties ter versterking van de brede basiszorg / verhoogde zorg
 - Suggesties voor compenserende maatregelen
 - Vraag naar externe diensten: reva, psychologische beg., ...
 - Opmaak van een (gemotiveerd) verslag door CLB – op basis van noden ≠ op basis van diagnose
- ❖ **ONW/school BuO niet betrokken tenzij op uitdrukkelijke vraag**

❖ Gemotiveerd verslag (GV) (type BA, 2, 3, 4, 6, 7, 9)

- medische diagnose is geen voorwaarde meer
- WEL HGD-traject dat resulteert in een GV
- aanduiding van type op het GV = noodzakelijke deskundigheid
- CLB omschrijft ondersteuningsnoden vanuit dialoog met school en ouders
- ondertekening: directeur CLB gewoon onderwijs én ouders (anders enkel leerkrachtgericht)

❖ Verslag (type BA, 2, 3, 4, 6, 7, 9)

- typespecifieke voorwaarden
- medische diagnose WEL noodzakelijk (met uitzondering van TBA)
- uitzondering: voorlopig Verslag type 3

- ❖ School meldt aan bij zorgloket ONW of betreffende school BuO
 - PAS OP: leerlingen met (G)V type 2, 4, 6 en 7 → OOK aanmelden in Discimus
- ❖ Enkel na definitieve versie GV en V
 - Bij gekende leerlingen: enkel bij huidige en duidelijke ondersteuningsvragen
- ❖ Volg procedure per netwerk

1. Voortraject

3. Toewijzing

5. Opvolging

2. Aanmelding

4. Ondersteuning

6. Evaluatie/nazorg

❖ <http://www.wanteam.be/zorgloket/aanmeldingsformulier/>

Aanmeldingsformulier ondersteuning

Vanaf 3 september 2018 komen enkel leerling met een gemotiveerd verslag, een verslag of een oud inschrijvingsverslag BuO in aanmerking voor ondersteuning. Enkel indien deze verslaggeving er is, kan u aanmelden.

Wilt u zich aanmelden voor 1 van de volgende expertisenetwerken, mail naar:

Type 2, verstandelijke beperking: sofie.pringels@devinderij.be

Type 4, motorische beperking: info@enter4.be

Type 6, visuele beperking: ondersteuningsteam.type6@de-kade.be

Type 7, basisonderwijs: type7@sintlievenspoort.expert

Type 7, secundair onderwijs: type7@sintgregorius.be

Wilt u zich aanmelden bij het ondersteuningsnetwerk WAN voor type basisaanbod, type 3 (gedrags- en emotionele stoornissen) of type 9 (autismespectrumstoornissen), ga dan naar de volgende pagina.

De naam en foto die zijn gekoppeld aan je Google-account, worden geregistreerd wanneer je bestanden uploadt en dit formulier indient. Ben je niet ondersteuningsnetwerk.wan@gmail.com? [Account wijzigen](#)

VOLGENDE

Pagina 1 van 5

Ondersteuningsnetwerk
Weteren - Aalst - Ninove

❖ Termijn opstart?

- Bij ruimte ondersteuner in agenda

❖ Toewijzing?

- Belangrijke criteria: afstand woonplaats-school en niveau (KO, BaO, SO)
- Expertise
- Bij toewijzing tijdens schooljaar: afhankelijk van de open ruimte in de agenda

Opstart

1. Contacten leggen
2. Beeldvorming
 - Participerende observatie (ongeveer 2 weken)
 - Beginsituatie in kaart brengen: (gemotiveerd) verslag als basis
 - Overleg met leerkracht/zorg
 - Gesprekken met leerlingen en ouders
 - Samen prioritaire noden voor ondersteuning bepalen
3. Brainstorm 'plan van aanpak' ondersteuning (leerkracht/zorg – ondersteuner)
 - Prioritair doel: gericht de ondersteuning bespreken tijdens opstart
→ doelgericht ondersteunen
 - Het voorlopige 'plan van aanpak' wordt besproken tijdens het opstartgesprek, samen met ouders, CLB, externe partners

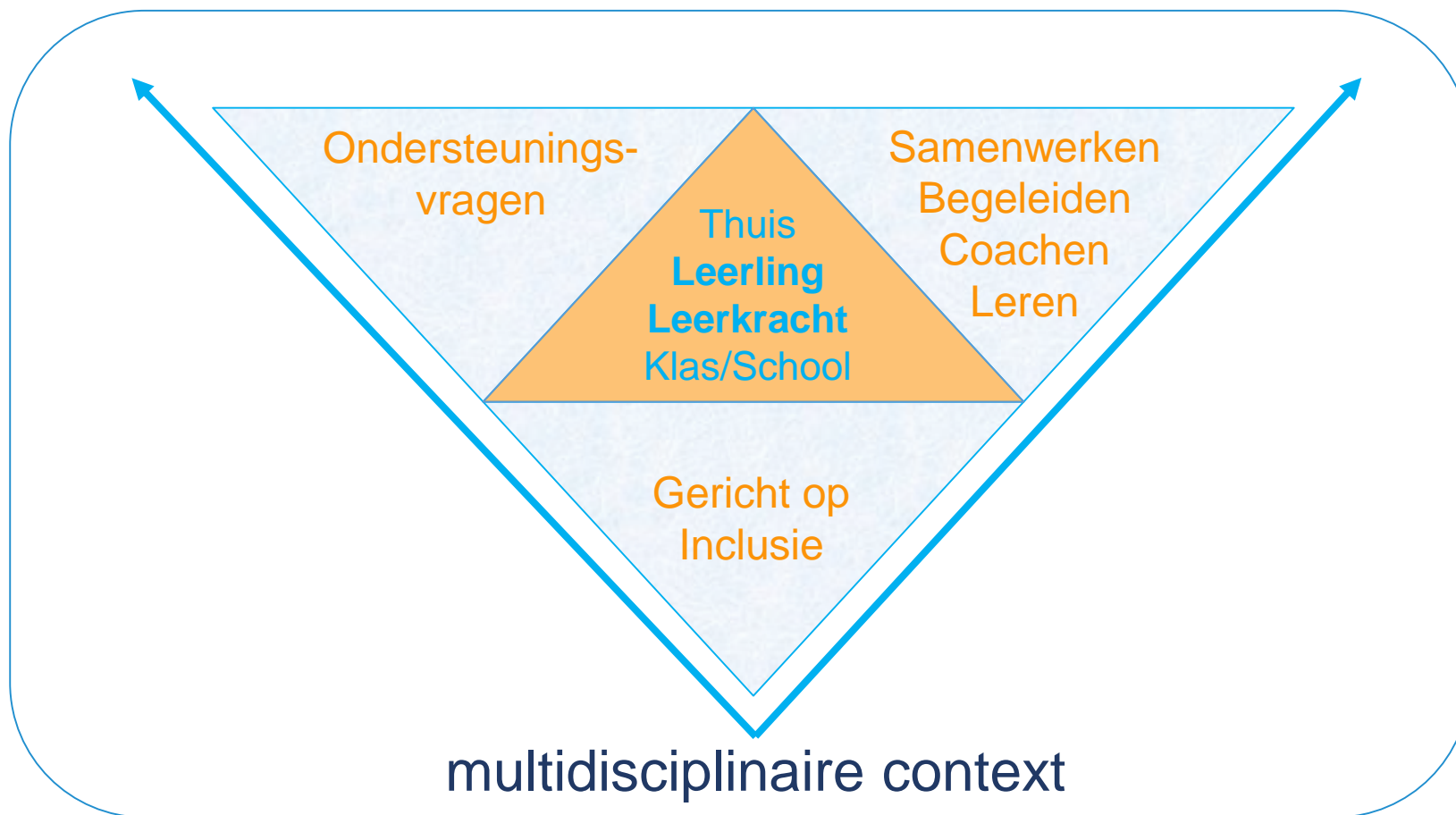
4. Opstartgesprek

- Ouders/leerling, school, ondersteuner, CLB (scharniermomenten)
- Info geven (indien nodig)
- Wederzijdse verwachtingen bespreken
- Prioritaire doelen en acties vastleggen (in co-creatie) op basis van voorstel plan van aanpak:
- Basis: onderwijs- en ondersteuningsbehoeften leerling / leerkracht(en)
- Ideeën rond maatregelen en (redelijke) aanpassingen
- Frequentie en intensiteit

5. Groeidocument, IHP, plan van ondersteuning

- Ondersteuner vult dit in en stuurt door naar alle betrokken partijen
- Document ≠ leerlingvolgsysteem/zorgplan

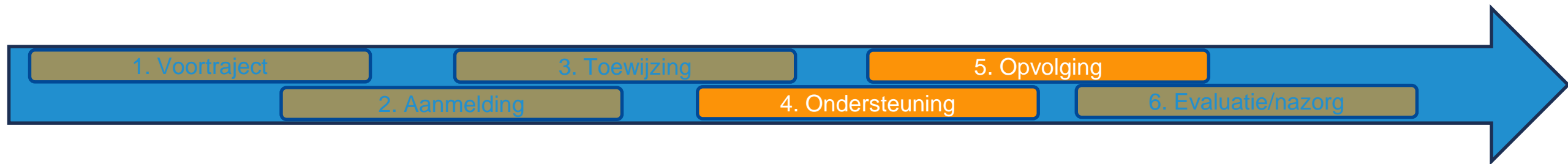
→ school houdt regie over de zorg: school neemt relevante info uit het groeidocument over voor leerlingvolgsysteem of zorgplan

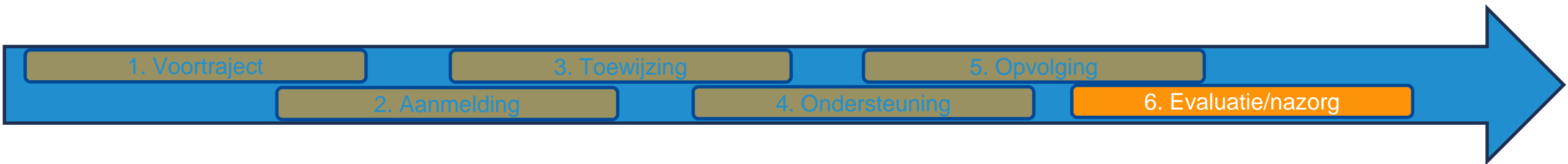

Op basis van ondersteuningsplan

- ❖ Individueel indien nodig (tijdelijk)
- ❖ In kleine groepjes waar mogelijk
- ❖ Met de hele klas aan de slag
- ❖ Met leerkracht of team aan de slag
- ❖ Aard en inzet van competenties (ervaring en expertise inzet)
- ❖ Hoeveelheid en intensiteit
- ❖ Duurtijd
- ❖ Start – stop
- ❖ Interventietechnieken (gesprekken, samen doen, modeling,...)
- ❖ Activerende/compenserende ondersteuning

- ❖ Uitvoeren van acties i.f.v. de doelen
- ❖ Bewaken van afstemming op de SOB leerling + ondersteuningsnoden Ikr
- ❖ Initiële doelen / plan van aanpak bijsturen waar nodig
- ❖ In co-creatie met II, Ikr, zoco / II.begel., ouders en ondersteuner (**graag met regelmatig overleg**)

Evaluatie van proces en effect

- ❖ Moment af te spreken na elk ondersteuningsoverleg met de betrokken partners of op basis van de noden
- ❖ CLB niet aanwezig tenzij op vraag en bij scharniermomenten: heroriëntering, schoolovergang, ...
- ❖ Doel:
 - Borgen wat werkt
 - Bijsturen wat nodig is
 - Bannen wat (nu) geen effect heeft

→ Ondersteuning = flexibel proces

Bij elke evaluatie vragen we ons af*:

- ❖ **Kan de ondersteuning in frequentie / intensiteit verminderd of (tijdelijk) afgerond worden?**
 - **Voorwaarden:**
 - Kan de leerling voldoende participeren ondanks de onderwijsbehoeften?
 - Heeft de leerkracht nog ondersteuningsbehoeften binnen fase 2 en 3 van het ZC?
- ❖ **Dient de ondersteuning (tijdelijk) geïntensifieerd worden?**

Mogelijk aanbod bij vermindering/afroning, in overleg met alle partijen

- ❖ Opvolgen 'achter de schermen'
- ❖ Kortdurende interventie indien nodig
- ❖ Specifieke afspraken (bv. tijdens examens)

Praktische afspraken tussen scholen en ONW/ENW

❖ Overleg plannen

- Gezamenlijke beslissing of op vraag van één van de partijen
- **School nodigt ouders uit (CLB indien nodig) en eventueel andere partners voor formele overlegmomenten***

❖ Verslaggeving

- ONW: ondersteuner registreert enkel info die relevant is voor ondersteuning (≠ IHP)
- T2, T4, T6, T7: wel apart IHP in te voegen in LVS

❖ Andere

- Kopieën / materiaal voor de leerling mogelijk maken op scholen
- Telefoons naar ouders mogelijk maken op scholen
- **Volledige toegang tot LVS van leerling is wenselijk (bv. ook signaalkaarten)**
- **Digitaal ter beschikking stellen van methodes is meerwaarde**

Verwachtingen ondersteuning

- ❖ Enkel op school (met uitzondering van stageplaatsen)
- ❖ Tijdens schooluren
- ❖ Fase 2 of 3 van zorgcontinuüm
 - zuiver remediëren = fase 1
- ❖ Altijd vertrekken vanuit onderwijsbehoefte van de leerling én ondersteuningsnoden van de leerkracht
 - Binnen wettelijk kader !
 - Ondersteuning ≠ helpende handen
- ❖ Doel: de ondersteuner moet zichzelf waar haalbaar en op termijn overbodig maken – zie flexibiliteit van ondersteuning

Opdracht ondersteuner

❖ Op leerlingenniveau:

- Participatie van de leerling in de klas verhogen (missie = inclusie)
- Individuele begeleiding kan zeker maar...
 - doelgericht
 - altijd terugkoppelen naar klasvloer
 - tijdelijkheid / deel van de ondersteuningstijd
- Focus op doelen uit het groeidocument

Opdracht ondersteuner

❖ Leerkracht -en klasniveau

- Versterken in het (zelfstandig) omgaan / toepassen van maatregelen en aanpassingen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- In dialoog een plan van aanpak opstellen
- Overleg is noodzakelijk (niet alle ondersteuners krijgen voldoende overlegtijd – effect op kwaliteit ondersteuning)

❖ Schoolniveau

- Succesvolle acties/maatregelen doorgeven aan het breder team
- Samen nadenken welke kansen er nog liggen in de schoolwerking
- Tips doorgeven rond aanpassingen op schoolniveau (advies, niet uitvoeren van A-Z)

Verwachtingen van ouders en leerlingen

- ❖ De ondersteuner is het rechtstreeks aanspreekpunt voor de leerling en ouders
 - Af te spreken met de ondersteuner: via (wekelijkse) mail, telefonisch,
 - Feedback geven rond ondersteuning
 - Mee zoeken naar onderwijsbehoeften en maatregelen
- ❖ Coördinatoren zijn telefonisch of via e-mail bereikbaar
 - Bij contact door ouders beluisteren we het verhaal en nemen we dit met alle betrokken partners op

Verwachtingen van IIn-begeleider/ zoco

❖ Spilfiguren in ondersteuningsverhaal !

- We stimuleren ondersteuners om zoco's en IIn-begeleiders te zien als belangrijke partner in:
 - De communicatie betreffende de werking van het WAN-team naar het schoolteam
 - Het mee uitbouwen van een doelgerichte ondersteuning
 - Het bewaken van de participatie van de leerlingen en hun leergroei
- Reflectiemomenten met zoco's en IIn-begeleiders

Verwachtingen CLB

- ❖ Kan vraag stellen naar ondersteuning tijdens HGD-traject
- ❖ Opmaak (G)V
- ❖ Deelname aan overleg op scharniermomenten
- ❖ Samenwerking met ondersteuners, coördinatoren en PBC op casusniveau

Verwachtingen reguliere PB

- ❖ Mee nadenken over redelijke maatregelen binnen vakdomeinen (secundair) / zorgbeleid
- ❖ Mee uitdragen van nieuwe visie

Verwachtingen ped. beugel. competentieontwikkeling (PBC)

- ❖ Pedagogisch begeleider met deskundigheid in inclusief onderwijs
- ❖ Doel: realisatie van inclusieve(re) scholen (= effect tot op de klasvloer) in verbindende samenwerking
- ❖ Procesmatige begeleiding van scholen en van coördinatoren en ondersteuners bij o.a.
 - grenssituatie GC / IAC ikv verder exploreren redelijke aanpassingen
 - afweging redelijke aanpassingen bij inschrijving ontbindende voorwaarden
 - vormgeving IAC / IAC-plan
 - op cacusniveau o.a. IAC
 - transitiemomenten: overgangen kleuter-lager, lager-secundair, secundair-hoger onderwijs, secundair-dagbesteding of tewerkstelling
 - bij 'interpretatie' regelgeving
 - model staan in het betrekken van ouders en leerlingen als volwaardige partners

Verwachtingen andere partners

- ❖ Betrokkenheid van privé-therapeuten, reva's, ... op opstart -en evaluatiemomenten
- ❖ Vooral casusgericht i.f.v. leerlingen (tijdens opstartgesprekken, evaluatiemomenten)
 - ❖ **Ondersteuners bakenen met therapeuten en externe begeleiding de doelen af, maar werken zelf niet therapeutisch**

Professionalisering WAN-team

- Vast op dinsdagnamiddag
 - Vanaf 13.15u – 16.15u
 - Nooit ondersteuning plannen op dinsdagnamiddag + twee vrijdagnamiddagen: 13 maart 2020, 29 mei 2020
 - Gelieve geen evaluaties en overlegmomenten te plannen op dinsdagnamiddag
- Inhouden professionalisering:
 - Vorming rond doelgroepen
 - Nadenken over / ontwikkelen van maatregelen, aanpassingen, hulpmiddelen
 - Intervisie rond werkzorgen
 - Collegiale consultaties rond afgebakende thema's
 - **Prioritaire nascholing: focus op leerkrachtgericht ondersteunen en coachende vaardigheden**

Hoe gaan we om met klachten, zorgen, bedenkingen, feedback?

- ❖ Dialoog staat centraal !
- ❖ Gemelde zorgen, bedenkingen, moeilijke situaties worden opgenomen: vanuit een luisterende houding wordt gezocht naar werkbare oplossingen
 - Stimuleren van rechtstreekse en open communicatie met de ondersteuners en omgekeerd
 - Via coaching van de ondersteuner, observatie en bijwonen van overlegmomenten op scholen
- ❖ Feedback = leren en wordt waar nodig omgezet in verbeteracties
- ❖ We vragen tijd om te groeien als netwerk

Nieuwe acties in de werking van het WAN-team 2019-2020

Reflectiemomenten (mei-juni 2019)

❖ Voorstellen van WAN:

- rolverdeling
- procedure 'on hold'

❖ Feedback van participanten:

- overlegmomenten organiseren
- expertise vs. continuïteit → pilootproject DGV

Rolverdeling

- ❖ Focus op de **gedeelde verantwoordelijkheid binnen het ondersteuningsproces**
- ❖ Doel
 - Verduidelijken van de ondersteuningsopdracht
 - Verduidelijking van de samenwerking tussen verschillende partners

**Gelieve deze rolduiding te bespreken met leerkrachten die ondersteuning krijgen
(zie document)**

Procedure 'on hold'

Vanaf september 2019

- ❖ 'On hold' zetten = **tijdelijk** stopzetten van de ondersteuning
 - (G)V blijft geldig
- ❖ Afronden = definitief stopzetten van de ondersteuning
 - (G)V wordt ontbonden

(Zie document)

Procedure 'on hold'

❖ Na 4 maand: verplicht een eerste evaluatiemoment

→ kan ondersteuning 'on hold' gezet worden?

❖ Indien niet:

- Zijn de doelstellingen te ruim of te abstract geformuleerd?
- Zijn de doelstellingen te veel op de individuele onderwijsbehoeften van de leerling
- Wordt de ondersteuning onvoldoende gedragen door alle partijen en is er geen gedeelde verantwoordelijkheid om aanpassingen en maatregelen te ontwerpen en uit te voeren (bv. leerkracht laat de ondersteuner niet toe in de klas)?
→ **Dit is voor ons een geldige reden om de ondersteuning 'on hold' te zetten**
- Kunnen de doelstellingen ondertussen gerealiseerd worden binnen fase 0 en 1

Procedure 'on hold'

- ❖ **Ondersteuning na 12 schoolmaanden niet 'on hold'**
 - enkel nog leerkracht ondersteuning

Een langere leerlinggerichte ondersteuning kan enkel goedgekeurd worden na een overleg waarop een coördinator aanwezig is.

* Overlegmomenten organiseren

- ❖ Basisonderwijs: door zorgcoördinator
- ❖ Secundair onderwijs: ondersteuner helpt mee

Pilootproject DGV

DGV = Doelgroepverantwoordelijken

- ❖ Kunnen **op vraag van ondersteuners** extra ondersteuning bieden op leerling, leerkracht- en teamniveau
 - Per doelgroep: TBA, T3, T9
 - Per niveau: basis, secundair
- ❖ Doel:
 - Ondersteuners coachen in hun inhoudelijke opdracht
 - Specifieke doelgroep-deskundigheid van de ondersteuners verhogen
 - Scholen die nood hebben aan meer specifieke deskundigheid sneller kunnen helpen

Pilootproject DGV

❖ Hoe:

- Ondersteuner stelt een specifieke vraag aan de DGV
- DGV en ondersteuner werken samen
 - Niveau van ondersteuner: bv. samen brainstormen
 - Leerlingniveau: bv. mee gaan observeren
 - Leerkrachtniveau: bv. overlegmoment bijwonen

❖ Afspraken:

- **Ondersteuner houdt de regie in handen**
- **School neemt GEEN rechtstreeks contact op met DGV**

❖ Gevolgen:

- Het is mogelijk dat ondersteuners per 2 naar een ondersteuningsmoment komen
- Van alle partijen zal flexibiliteit nodig zijn om dit te realiseren